

**KRAJSKÝ
PAMIATKOVÝ ÚRAD
KOŠICE**

*Miestny úrad mestskej časti Košice
Lorinčík*

Dátum: 09.05.2018

Cislo záznamu: HU/211/2018

Prílohy: 0 Číslo spisu:

Výkonuje: Rozhodnutie nadobudlo

priplatnosť dňa 26.4.2018

váš list č. / zo dňa 16.02.2018

číslo konania: KPUKE-2018/4360-4/20444/ST

vybavuje / kontakt: Ing. Strnková / 055-2455 825 / podatelna.ke@pamiatky.gov.sk
Košice, 16.04.2018

[Signature]

Krajský pamiatkový úrad Košice (ďalej len „správny orgán“), ktorý je podľa § 11 odseku 1 zákona číslo 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov (ďalej len „pamiatkový zákon“) vecne príslušným správnym orgánom a podľa § 9 odseku 5 pamiatkového zákona je miestne príslušným správnym orgánom na úseku ochrany pamiatkového fondu, podľa § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) vydáva podľa § 32 odseku 2 pamiatkového zákona, v súlade s § 32 odsekom 12 pamiatkového zákona pre konanie stavebného úradu, toto

rozhodnutie:

zámer obnovy, špecifikovaný v žiadosti vlastníka: Rímskokatolícka cirkev, farnosť Najsvätejšej Trojice, Gelnická 55, 040 11 Košice - Pereš, filiálka Lorinčík, v štatutárnom zastúpení správcom farnosti - Mgr. Martinom Novotným, podanej dňa 16.02.2018 na správny orgán o posúdenie zámeru obnovy časti národnej kultúrnej pamiatky: **Rímskokatolíckeho kostola sv. Vavrinca v Lorinčíku**, evidovanej v Ústrednom zozname pamiatkového fondu pod číslom 4115/1 (ďalej len „kultúrna pamiatka“), okres: Košice II, obec: Košice – Lorinčík, katastrálne územie: Lorinčík, parcelné číslo 1, súpisné číslo 62, podľa listu vlastníctva č. 611, **v rozsahu:**

- odstránenie poškodenej omietky fasád
- nová vonkajšia omietka
- nový vrchný náter fasád

je prípustný

z hľadiska záujmov, chránených pamiatkovým zákonom, a podľa § 32 odseku 4 pamiatkového zákona pre prípravu a vykonanie zámeru obnovy správny orgán **určuje tieto podmienky:**

1. Obnovu fasád kostola je potrebné vykonať umelecko-remeselným spôsobom. Na prípravu a vykonanie obnovy vlastník zabezpečí vypracovanie návrhu technologického postupu obnovy fasád, ktorý predloží ako **prípravnú dokumentáciu obnovy** fasád správnemu orgánu na vydanie záväzného stanoviska podľa § 32 odseku 10 pamiatkového zákona, a to min. 30 dní pred začatím obnovy. Technologický návrh spracuje certifikovaný reštaurátor so špecializáciou na reštaurovanie historického muriva, omietky a nástennej maľby.
2. Prípravná dokumentácia bude obsahovať:
  - fotografickú dokumentáciu súčasného stavu fasády,
  - navrhovaný postup prác a zloženie materiálov, ktoré majú byť použité na úprave omietky fasády a sokla, vrátane farebného riešenia omietky
  - návrh ochrany obnovenej fasády pred možným znehodnotením, poškodením, znečistením.

3. Súčasťou technologického návrhu bude sondážny reštaurátorský výskum fasád, ktorého cieľom bude zistenie pôvodného vzhľadu a profilácie architektonického členenia a primárneho materiálového zloženia, omietkových vrstiev a farebnosti fasád z doby výstavby kostola z roku 1932.
4. Ako súčasť prípravnej dokumentácie je potrebné vypracovať tiež posudok zavlhnutého muriva spodnej stavby s určením príčin zavlhania a návrhom nutnej sanácie.
5. Pri obnove fasád kostola ostane zachované súčasné členenie fasád, profilácia geometrizujúcej profilovanej šambrány kruhového okna nad vstupom do kostola bude zachovaná a obnovená.
6. Potrebné je odstrániť nevhodný novodobý cementový nástrek na fasáde. Následne po odstránení nesúdržných a poškodených častí primárnej omietky fasád je pre novú omietku žiaduce použiť paropriepustnú omietkovú zmes, so zachovaním charakteru a štruktúry primárnej hladšej vápenno-cementovej omietky. Úpravu fasád je potrebné realizovať umelecko-remeselným spôsobom, ktorý bude uvedený v návrhu technologického postupu.
7. Na obnovu fasády budú použité materiály, vhodné pre aplikáciu na historické konštrukcie, vylúčené je používanie cementových a štruktúrovaných omietok. Nový vrchný náter bude realizovaný paropriepustnými farbami, napr. vápennými, silikátovými alebo silikónovými. Farebnosť fasády vyplynie z reštaurátorského výskumu.
8. Novodobý kamenný obklad sokla na juhozápadnej fasáde je nutné odstrániť, taktiež cementový sokel po obvode celého kostola, a po presušení muriva realizovať opäťovne mierne predsedaný omietkový sokel, s jednoduchým hladkým povrchom.
9. Prípravnú dokumentáciu vlastník predloží min. 30 dní pred začatím prác správnemu orgánu na vydanie záväzného stanoviska podľa § 32 odseku 10 pamiatkového zákona.
10. Ako súčasť obnovy fasád kostola je žiaduce odborne repasovať tri kovové žalúziové okná veže. Repasovanie je potrebné vykonávať remeselným spôsobom. Je potrebné, aby repasovanie vykonávala osoba so skúsenosťami s obnovou kovových architektonických prvkov.
11. Pri repasácii žalúziových okien bude kladený dôraz na zachovanie originálnych častí okien v maximálnom rozsahu a citlivé ošetrenie skorodovanych povrchov. Ďalej je žiaduce obnoviť aj funkčnosť pohyblivých častí podľa zachovaných originálnych prvkov a vyrovnanie pokrivených prvkov – lamiel. Nový náter okien bude zjednotený so svetlosivou farebnosťou krytiny veže.
12. Vlastník oznámi písomne (alebo e-mailom) správnemu orgánu v predstihu min. 7 dní začiatok prác na obnove a predpokladaný koniec obnovy kultúrnej pamiatky, podľa § 32 odseku 4 pamiatkového zákona.
13. Každú závažnú zmenu a zmenu oproti alebo nad rámec tohto rozhodnutia vlastník vopred prerokuje a predloží správnemu orgánu na odsúhlasenie a vydanie rozhodnutia podľa § 32 odseku 2 pamiatkového zákona.

Štátny pamiatkový dohľad na úseku ochrany pamiatkového fondu bude vykonávať správny orgán, podľa § 32 odseku 13 pamiatkového zákona.

Rozhodnutie podľa § 44a pamiatkového zákona po uplynutí troch rokov odo dňa nadobudnutia právoplatnosti stráca platnosť, ak v tejto lehote neboli vykonaný úkon, na ktorý sa vzťahuje.

Odôvodnenie

Vlastník objektu: Rímskokatolícka cirkev, farnosť Najsvätejšej Trojice, Gelnická 55, 040 11 Košice - Pereš, filiálka Lorinčík, zastúpený správcom farnosti - Mgr. Martinom Novotným, podal dňa 16.02.2018 na správny orgán žiadosť o posúdenie zámeru obnovy časti kultúrnej pamiatky: Rímskokatolíckeho kostola sv. Vavrinca v Lorinčíku, nachádzajúcej sa v katastrálnom území Lorinčík.

Zámer vlastníka pozostáva z obnovy súčasnej poškodenej omietky všetkých fasád kostola, a to odstránenia poškodenej omietky fasád, realizácie novej omietky a jej farebného náteru.

Správny orgán dňa 15.02.2018 vykonal zisťovanie na mieste samom (záznam zn. KPUKE-2018/4360-2/20438/ST) a vyhotobil fotodokumentáciu aktuálneho stavu fasád kostola.

Správny orgán oznámil listom zn. KPUKE-2018/4360-4/20444/ST zo dňa 19.03.2018, že nakoľko v zmysle § 49 odseku 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov, v tejto veci prebieha dôkazné konanie - preskúmanie predloženého zámeru úpravy, ktorý musí správny orgán posúdiť podľa konkrétneho prípadu, a v tomto prípade je potrebné doskúmať archívne materiály a staršie odborné podklady, súvisiace s úpravou nehnuteľnosti, vec nemožno vybaviť v priebehu tridsaťdňovej lehoty, preto predpokladaná lehota vybavenia žiadosti je do 60 dní.

Povrch omietok fasád je čiastočne narušený vzlínaním vlhkosti i lokálnymi poruchami odkvapového systému, ktorý bol už obnovený spolu s výmenou strešnej krytiny v roku 2017. Rušivo pôsobia aj vysprávky v okenných špaletách po výmene okenných výplní. Pôvodná hladká jemnozrnná omietka je celoplošne prekrytá nevhodným mladším cementovým hrubším nástrekom, ktorý podporuje vzlínanie vlhkosti a v úrovni nad cementovým soklom sa v plochách odlupuje. Pri obnove fasád bude zachované súčasné tektonické členenie a obnovená hladšia povrchová štruktúra povrchov. Omietkové vrstvy fasád nie je prípustné osekávať celoplošne „na tehu“. Odstránená môže byť iba novodobá cementová vrchná vrstva omietky a poškodená nesúdržná vysolená alebo inak deštruovaná časť primárnej omietky s hladkým povrchom. Po odstránení kamenných platní v úrovni sokla vo vstupnej časti fasády a odstránení cementového sokla po obvode celého kostola je vhodné ponechať murivo odhalené minimálne jeden rok, a to za účelom presušenia muriva. Novú omietku sokla realizovať až po dostatočnom vysušení muriva.

Vo zvukových oknách veže kostola sa nachádzajú tri autentické kovové žalúziové okná, ich povrch je skorodovaný a ich pohyblivé časti z tohto dôvodu znefunkčnené. Tieto tri okná sú jedinými historickými výplňami, zachovanými v kostole od čias jeho výstavby. Žalúziové okná je žiaduce obnoviť, ošetriť od korózie a podľa možností sfunkčniť. Detaily spôsobu repasácie, prípadnú možnosť výmeny niektorých častí správny orgán určí v priebehu prác v rámci štátneho dohľadu.

Správny orgán aktuálne predpísal spoluúčastníkovi pred vykonaním obnovy fasád zabezpečiť vypracovanie prípravnej dokumentácie obnovy v rozsahu: návrh technologického postupu obnovy fasád, ktorú vypracuje kvalifikovaný reštaurátor. Návrh bude riešiť najmä zistenie pôvodného vzhľadu a profilácie architektonického členenia a primárneho materiálového zloženia, omietkových vrstiev a farebnosti fasád z doby výstavby kostola, z roku 1932, posúdenie zavlhnutého muriva spodnej stavby s určením príčin zavlhania a návrhom nutnej sanácie, návrh postupu prác a zloženie materiálov, ktoré majú byť použité na úprave omietky fasády a sokla, vrátane farebného riešenia omietky a návrh ochrany obnovenej fasády pred možným znehodnotením, poškodením, znečistením.

Na obnovu fasády je potrebné použiť paropriepustné materiály, vhodné pre aplikáciu na historické konštrukcie, vylúčené je používanie cementových a štruktúrovaných omietok. Nový vrchný náter bude realizovaný paropriepustnými farbami. Farebnosť fasády vyplynie z reštaurátorského výskumu, ktorý bude súčasťou prípravnej dokumentácie. Obnovu fasády je potrebné vykonávať umelecko-remeselným spôsobom. Prípravnú dokumentáciu vlastník predloží správnemu orgánu na vydanie záväzného stanoviska podľa § 32 odseku 10 pamiatkového zákona min. 30 dní pred začatím prác na obnove fasády kostola.

Kostol sv. Vavrinca je umiestnený v oplotenom areáli cintorína, na okraji intravilánu obce Lorinčík. Pôvodný malý jednoloďový rímskokatolícky kostol sv. Vavrinca v Lorinčíku bol postavený v roku 1813 v klasicistickom slohu. Po jeho asanácii v roku 1932 ho nahradili novým, priestrannejším kostolom so zvýšenou vežou, vsadenou do štítového priečelia. Jednoloďová stavba má polygonálny uzáver presbytéria, orientovaný na východ. V roku 1989 bola predchádzajúca malá sakristia nahradená novou priestrannou obdĺžnikovou sakristiou, ktorú pristavali zo severu svätyni a východnej tretine lode. Fasáda kostola má jednotné neoklasicistické tvaroslovie, komponované z geometricky strohých prvkov, tvorených jednoduchými liženovými rámami. Štvorpodlažná veža, vstavaná do hmoty kostola zo západnej strany, slúži ako zvonica. Nástup do kostola je tvorený novými kamennými schodmi obkladom sokla kamennými platňami, s novodobým prestrešením vstupnej časti a schodiska. Celkovo je kostol zachovaný ako historizujúca architektúra prvej treťiny

20. storočia s použitím pseudoklasicistických prvkov a architektonického výrazu, ako aj dispozičného riešenia. Použité stavebné technológie sú už novodobé, stropy nad loďou a svätyňou betónové trámové.

Vlastník oznámi písomne (alebo e-mailom) správnemu orgánu v predstihu min. 7 dní začiatok prác na obnove a predpokladaný koniec obnovy kultúrnej pamiatky, podľa § 32 odseku 4 pamiatkového zákona.

V zmysle ustanovenia § 32 odseku 2 pamiatkového zákona správny orgán rozhodol, že predpokladaný zámer obnovy časti uvedenej kultúrnej pamiatky je prípustný z hľadiska záujmov, chránených pamiatkovým zákonom, a pre zabezpečenie ochrany pamiatkového fondu stanovil i určité podmienky vlastníkovi, za ktorých je predložený zámer z hľadiska záujmov, chránených pamiatkovým zákonom prípustný.

Toto rozhodnutie po nadobudnutí právoplatnosti **oprávňuje** vlastníka k podaniu na príslušnom stavebnom úrade podľa § 32 odseku 12 pamiatkového zákona za dodržania určených podmienok.

Poučenie

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Pamiatkový úrad Slovenskej republiky, Cesta na Červený most 6, 814 06 Bratislava. Odvolanie je potrebné doručiť na Krajský pamiatkový úrad Košice, Hlavná 25, 040 01 Košice. Toto rozhodnutie je možné preskúmať súdom až po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov.

Ing. Kristína Markušová

riaditeľka

Krajský pamiatkový úrad Košice

Doručuje sa

1. Rímskokatolícka cirkev, farnosť Najsvätejšej Trojice, filiálka Lorinčík, Gelnická 55, 040 11 Košice – Pereš

Na vedomie

1. Mesto Košice – stavebný úrad, Pracovisko Košice - Západ, Trieda SNP 48/A, 040 11 Košice
2. Miestny úrad Lorinčík, Lorinčík 15, 040 11 Košice
3. Krajský pamiatkový úrad Košice, na založenie do spisu